

**ПОСТІЙНО ДІЮЧА АДМІНІСТРАТИВНА КОЛЕГІЯ
АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ
З РОЗГЛЯДУ СКАРГ ПРО ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА
У СФЕРІ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ**

вул. Урицького, 45, м. Київ-35, 03680, тел.: (044) 594-64-12, факс: (044) 520-10-42
<http://www.amc.gov.ua>, код ЄДРПОУ 00032767

№ 357-р/пк-ск від 15.03.2013

вих. лист від

№

Товариство з обмеженою
відповідальністю "Фінансово-
промислове об'єднання "Профіт"
вул. Будіндустрії, 5, м. Київ,
01013

Міністерство оборони України
пр-т Повітрофлотський, 6, м. Київ,
03168

Уповноважений орган з питань
державних закупівель

Державна казначейська служба
України

Редакція інформаційного
бюлетеня "Вісник державних
закупівель"

РІШЕННЯ

Постійно діюча адміністративна колегія Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері державних закупівель (надалі – Колегія), розглянувши скаргу товариства з обмеженою відповідальністю "Фінансово-промислове об'єднання "Профіт" (надалі – Скаржник, ТОВ "ФПО "Профіт") від 13.02.2013 № 13/2 (zareestrovanu в Комітеті 14.02.2013 за № 8-20/451-ДЗ) (надалі – Скарга) щодо встановлення Міністерством оборони України (надалі – Замовник, Міноборони України) дискримінаційних вимог у документації конкурсних торгів на закупівлю – "послуги з

прання" [оголошення № 002746, опубліковане в інформаційному бюлетені "Вісник державних закупівель" від 07.01.2013 № 2 (745)] (надалі – Процедура закупівлі),

ВСТАНОВИЛА:

Скаржник повідомляє про встановлення Замовником дискримінаційних вимог у документації конкурсних торгів та просить, зокрема, зобов'язати Замовника усунути дискримінаційні умови в документації конкурсних торгів.

Рішенням Колегії від 14.02.2013 № 184-р/пк-ск Скарга була прийнята до розгляду та зазначена процедура закупівлі призупинена на строк до винесення рішення за Скаргою.

На лист Колегії від 14.02.2013 № 20-29.1/03-489-дз Замовник листом від 20.02.2013 № 286/2/792 надіслав на адресу Колегії документи та пояснення по суті Скарги.

Під час розгляду матеріалів та інформації, отриманих стосовно зазначеної Скарги, встановлено наступне.

1. ТОВ "ФПО "Профін" у Скарзі зазначає, що Замовник у Документації передбачив необхідність надання довідок про досвід виконання аналогічних договорів за 2011 та/або 2012, та/або 2013 роки, чим суттєво обмежив конкуренцію у даній сфері, так як суб'єкти, що мають досвід виконання аналогічних договорів до 2011 року не зможуть прийняти участь у Процедурі закупівлі.

Замовник стосовно наведеного пункту Скарги повідомив, що ним встановлена зазначена вимога у Документації з метою забезпечення спроможності учасниками надавати послуги з прання.

У ході розгляду зазначеного питання Колегією встановлено наступне.

Відповідно до підпункту 4 підпункту 6.3 пункту 6 розділу III документації конкурсних торгів зі змінами від 05.02.2013 № 75/225/2 (надалі – Документація) до переліку документів, які вимагаються для підтвердження відповідності учасників встановленим кваліфікаційним критеріям та вимогам згідно із законодавством і подаються у складі пропозиції конкурсних торгів, відноситься "довідка у довільній формі про досвід виконання аналогічних договорів щодо надання послуг з прання і сухого чищення (послуг з прання) за 2011 рік та/або 2012 рік, в якій повинна бути зазначена інформація про обсяги наданих послуг (у кількісному виразі), основних замовників (їх найменування, адреса та контактний телефон) та стан належного виконання договору стосовно якості і строків".

Разом з тим, Скаржником не надано обґрунтування та пояснень, яким чином встановлення зазначеної вимоги Документації порушує його права та законні інтереси.

Враховуючи викладене, у Колегії відсутні підстави для задоволення Скарги в цій частині.

2. ТОВ "ФПО "Профін" у Скарзі зазначає, що у Документації встановлене обмеження кола осіб, які можуть представляти інтереси учасника, лише посадовими (службовими) особами учасника.

За словами Скаржника у відповідності до статті 244 Цивільного кодексу України представництво, яке ґрунтується на договорі, може здійснюватися за довіреністю. Довіреністю є письмовий документ, що видається однією особою іншій особі для представництва перед третіми особами.

У відповідності до статті 246 Цивільного кодексу України довіреність від імені юридичної особи видається її органом або іншою особою, уповноваженою на це її установчими документами, та скріплюється печаткою цієї юридичної особи.

На думку ТОВ "ФПО "Профіт" загальні положення глави 17 Цивільного кодексу України та Закону України "Про здійснення державних закупівель" (надалі – Закон) не містять обмежень щодо здійснення представництва. Однак, у Документації встановлено обмеження, що звужує коло осіб, які можуть представляти інтереси учасника лише посадовими (службовими) особами учасника. Це в свою чергу унеможливорює залучення до процесу представництва кваліфікованих спеціалістів у галузі права, які б могли надати якісні послуги учаснику під час проведення процедури закупівлі.

Замовник стосовно наведеного пункту Скарги зазначив, що у пункті першому розділу III "Підготовка пропозицій конкурсних торгів" стандартної документації конкурсних торгів, затвердженої наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 26.07.2010 № 919, встановлено, що повноваження стосовно підпису документів пропозиції конкурсних торгів учасника процедури закупівлі підтверджується такими документами, як довіреність, доручення або інший документ, що підтверджує повноваження посадової особи учасника на підписання документів.

Крім цього, пунктом 5 частини першої статті 17 Закону передбачена відмова в участі у процедурі закупівлі у разі, якщо службова (посадова) особа учасника, яку уповноважено учасником представляти його інтереси під час проведення процедури закупівлі, була засуджена за злочин, пов'язаний з порушенням процедури закупівлі, чи інший злочин, вчинений з корисливих мотивів, судимість з якої не знято або не погашено у встановленому законом порядку.

Зазначена у Документації вимога щодо надання довіреності (доручення) службовими (посадовими) особами учасника, на думку Міноборони України, не порушує вимог Закону та відповідає наказу Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 26.07.2010 № 919 "Про затвердження стандартної документації конкурсних торгів", у зв'язку з чим не може бути дискримінаційною.

У ході розгляду зазначеного питання Колегією встановлено наступне.

Документацією встановлені вимоги стосовно порядку оформлення пропозицій конкурсних торгів учасників Процедури закупівлі та інші вимоги, які містять посилання на можливість представлення інтересів учасника Процедури закупівлі керівником або службовою (посадовою) особою такого учасника, уповноваженого на представлення інтересів учасника під час проведення Процедури закупівлі, зокрема, підпункти 1.3, 1.4 та 1.7 пункту 1, підпункт 21 підпункту 6.3 пункту 6 розділу III Документації, пункт 10 та примітка 4 додатку 2 Документації.

За таких умов, право представляти інтереси учасника мають лише керівники та службові (посадові) особи учасника Процедури закупівлі. Такі вимоги Документації обмежують можливість суб'єктам господарювання надавати право представляти їх інтереси іншим особам, ніж службові (посадові) особи учасника Процедури закупівлі.

Замовник посилається у своїх поясненнях, зокрема, на пункт перший розділу III "Підготовка пропозицій конкурсних торгів" стандартної документації конкурсних торгів, затвердженої наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 26.07.2010 № 919, згідно з якою повноваження стосовно підпису документів пропозиції конкурсних торгів учасника процедури закупівлі підтверджується такими документами, як довіреністю, дорученням або іншим документом, що підтверджує повноваження посадової особи учасника на підписання документів.

Разом з тим, згідно з абзацом двадцятим частини другої статті 22 Закону документація конкурсних торгів може містити також іншу інформацію, відповідно до законодавства, яку замовник вважає за необхідне до неї включити.

Також, Закон не містить обмежень щодо кола осіб, яким надається право представляти інтереси учасників процедур закупівель.

Дії Замовника в частині встановлення наведених вище умов Документації призводять до порушення прав Скаржника в частині визначення кола осіб, яким він може

надати право представляти його інтереси під час проведення Процедури закупівлі, що є порушенням одного з принципів здійснення закупівель, визначених статтею 3 Закону, а саме – недискримінація учасників.

Враховуючи викладене, Замовник повинен усунути наведені вище дискримінаційні вимоги Документації шляхом внесення до неї відповідних змін.

3. ТОВ "ФПО "Профіт" у Скарзі зазначає, що Замовник у Документації вимагає від учасників Процедури закупівлі надати у складі своїх пропозицій конкурсних торгів нотаріально завіреним копію сертифіката системи управління якістю відповідно до ДСТУ ISO 9001:2009 (ISO 9001:2008, ITD); копію свідоцтва про призначення органу з сертифікації в системі УкрСЕПРО, виданого органу, який видав вищезазначені сертифікати учаснику (копія свідоцтва повинна бути засвідчена органом, якому його видано).

За словами Скаржника, сертифікація в системі ISO 9001 для послуг з прання та сухого чищення не є обов'язковою в Україні. Виробники товарів та послуг не зобов'язані проходити цю сертифікацію.

Крім того, у відповідності до наказу Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 01.02.2005 № 28 (зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04.05.2005 за № 466/10746) "Про затвердження продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації в Україні" для послуги з прання та сухого чищення не передбачена обов'язкова сертифікація.

Також Скаржник зазначає, що сертифікат ISO 9001:2009 підтверджує якість виробничих процесів, які відбуваються на підприємстві, а не безпосереднього продукту (товарів, послуг).

Замовник стосовно наведеного пункту Скарги зазначив, що послуги з прання належать до послуг соціальної спрямованості, які повинні надаватися регулярно щотижнево та відповідної якості.

Тому вимога щодо надання учасниками торгів сертифіката системи управління якістю відповідно до ДСТУ ISO 9001:2009 (ISO 9001:2008, ITD) – це гарантія спроможності стабільно та безперервно забезпечувати якість та безпечність послуг протягом усього часу їх надання; це забезпечення упевненості в тому, що послуги, які надаються підприємством, відповідають обов'язковим вимогам нормативних документів, при цьому всі технічні, адміністративні і людські чинники, що впливають на якість послуг, знаходяться під контролем, послуги незадовільної якості своєчасно виявляються, а підприємство постійно вживає заходи з поліпшення якості послуг і поліпшення задоволеності замовників; це гарантія наявності кваліфікованого персоналу.

У ході розгляду зазначеного питання Колегією встановлено наступне.

Відповідно до підпункту 3 підпункту 7.5 пункту 7 розділу III Документації для підтвердження відповідності пропозиції конкурсних торгів технічним, якісним, кількісним та іншим вимогам замовника учасник у складі пропозиції конкурсних торгів повинен надати нотаріально завіреним копію сертифіката системи управління якістю відповідно до ДСТУ ISO 9001:2009 (ISO 9001:2008, ITD).

Підпунктом 7.4 пункту 7 розділу III Документації встановлені вимоги до надання послуг з прання і сухого чищення, зокрема, щодо транспортування, зберігання, прання (у тому числі, стосовно температурних режимів прання, вимог до чистильних засобів), крохмалення, відбілювання білизни тощо.

Згідно з підпунктами 1, 2 та 5 підпункту 7.5 пункту 7 розділу III Документації для підтвердження відповідності пропозиції конкурсних торгів технічним, якісним, кількісним та

іншим вимогам замовника учасник у складі пропозиції конкурсних торгів повинен надати, відповідно:

- довідку у довільній формі, в якій повинна міститись інформація про те, що учасник належним чином зможе якісно надати послуги з прання у кількості згідно з вимогами замовника;
- довідку у довільній формі, в якій повинна міститись інформація про місячну та річну виробничу потужність обладнання, тип пральних машин (їх стислий опис із зазначенням обсягів загрузки майном)
- оригінал або нотаріально завірнену копію висновку санітарно-епідеміологічної експертизи щодо засобів побутової хімії, які будуть використовуватися Учасником при наданні послуг.

Тобто, вимога Замовника щодо надання зазначеної довідки зобов'язує учасника підтвердити свою спроможність щодо якісного надання послуг.

Разом з цим, для підтвердження цінової пропозиції технічних, якісних та кількісних показників предмета закупівлі Замовник вимагає надання нотаріально завірненої копії сертифіката системи управління якістю відповідно до ДСТУ ISO 9001:2009 (ISO 9001:2008, ITD).

Відповідно до підпункту 2 підпункту 7.4.12 пункту 7 розділу III Документації "представник Замовника зобов'язаний поставити свій підпис на звороті накладної про отримання майна з зазначенням дати отримання і заповнити, наданий та підписаний Виконавцем, акт приймального контролю якості та кількості наданих послуг за встановленою формою (Додаток), який оформляється належним чином (підписується командиром, його заступником з тилу, начальником речової і фінансової служб військової частини). Підписаний і затверджений мастичною печаткою військової частини акт повертається Виконавцю при наступному прийманні випраного майна та є підтвердженням приймання наданих послуг за якістю і кількістю".

Таким чином, Замовником передбачена форма підтвердження якості наданих послуг у вигляді складання наведеного вище акту.

Відповідно до Національного стандарту України ДСТУ ISO 9001 вимоги до систем управління якістю, установлені в цьому стандарті, доповнюють вимоги до продукції.

Згідно з розділом "НАЦІОНАЛЬНИЙ ВСТУП" національного стандарту ДСТУ ISO 9001:2009 "Системи управління якістю. Вимоги" цей стандарт рекомендовано застосовувати для сертифікування систем управління якістю.

Отже, застосування стандарту ДСТУ ISO 9001 для сертифікування систем управління якістю носить рекомендаційний характер, а його отримання не є обов'язковим.

Належного обґрунтування щодо необхідності включення вимоги стосовно надання нотаріально завірненої копії сертифіката системи управління якістю відповідно до ДСТУ ISO 9001:2009 (ISO 9001:2008, ITD) Замовник Колегії не надав, зокрема, яким чином наявність зазначеного сертифікату підтверджує належне виконання технічних вимог, установлених у Документації, зокрема, у підпункті 7.4 пункту 7 розділу III Документації.

Враховуючи наведене, вимога Документації щодо надання нотаріально завірненої копії сертифікату управління якістю відповідно до ДСТУ ISO 9001:2009 порушує один із основних принципів здійснення державних закупівель, встановлених статтею 3 Закону, а саме – недискримінація учасників.

З урахуванням інформації, наведеної в мотивувальній частині цього рішення, Замовник повинен привести умови документації конкурсних торгів у відповідність до вимог Закону шляхом внесення до неї відповідних змін.

Відповідно до частини четвертої статті 18 Закону за результатами розгляду скарги орган оскарження має право прийняти рішення про встановлення або відсутності порушення процедури закупівлі (в тому числі порушення порядку публікації, оприлюднення або неопублікування, неоприлюднення інформації про державні закупівлі, передбаченої цим Законом) та про заходи, що повинні вживатися для їх усунення, зокрема зобов'язати замовника повністю або частково скасувати свої рішення, надати необхідні документи, усунути будь-які дискримінаційні умови (у тому числі ті, що зазначені у технічній специфікації, яка є складовою частиною документації з конкурсних торгів) або, у разі неможливості виправити допущені порушення, відмінити процедуру закупівлі.

Орган оскарження розглядає скаргу та приймає рішення на її підставі та в межах отриманої за скаргою інформації, виходячи з положень абзацу двадцять п'ятого частини четвертої статті 18 Закону.

Наведені вище обставини свідчать про наявність підстав для задоволення Скарги частково.

Враховуючи викладене, керуючись частиною третьою статті 8, частиною четвертою статті 18 Закону України "Про здійснення державних закупівель", Постійно діюча адміністративна колегія Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері державних закупівель

ПОСТАНОВИЛА:

Зобов'язати Міністерство оборони України внести зміни до документації конкурсних торгів процедури закупівлі – "послуги з прання" [оголошення № 002746, опубліковане в інформаційному бюлетені "Вісник державних закупівель" від 07.01.2013 № 2 (745)] з метою усунення порушень, зазначених у мотивувальній частині цього рішення.

Рішення може бути оскаржене до суду у встановлений Законом строк.

Голова Колегії

Л. КОЛІСНИК